

APRENEM AUTISME ASSOCIACIÓ

Àmbit geogràfic: Autonòmic

Forma jurídica: Associació

Seu social: Barcelona

- 6 persones treballadores
- 67 persones voluntàries
- 810 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 8544 a usuàries a altres col·lectius: (Famílies i persones autistes)

www.aprenemautisme.org

Breu història de l'organització

Aprenem Autisme és l'entitat de referència a Catalunya en l'acompanyament i suport a les persones amb autisme i les seves famílies.

La filosofia de l'entitat es basa a acompanyar i donar suport a més de 800 famílies que formen part de l'entitat i han de fer front diàriament a situacions que les fan susceptibles de requerir suports i especialitzats que no està proveïnt el sistema públic.

Aprenem Autisme és l'entitat de referència a Catalunya en l'acompanyament i suport a les persones amb autisme i les seves famílies. Actualment, dona suport a més de 800 famílies que afronten situacions complexes i sovint desateses pel sistema públic.

La nostra missió es fonamenta en l'impuls de models d'atenció integral, innovadors i comunitaris, que garanteixin una vida digna i autònoma per a les persones autistes al llarg de tot el seu cicle vital. Defensem els drets del col·lectiu per incidir en les polítiques públiques i liderar un canvi cap a una societat més inclusiva.

Treballem en quatre grans línies: oferim suports ajustats a les necessitats de cada família, promovem la formació d'agents clau en accessibilitat i neurodiversitat, fem incidència política i desenvolupem campanyes de sensibilització per avançar cap a una societat més accessible i equitativa.

La nostra acció parteix d'una relació de col·laboració estreta amb les famílies.

Missió

Defensar els drets i apoderar a les persones amb autisme i les seves famílies, acompanyant-les al llarg de la seva vida, per aconseguir vides plenes i incloses a la societat.

Descripció de l'activitat

Suport familiar: servei integral d'informació, orientació i acompanyament a famílies. Inclou atenció individualitzada, espais grupals i suport emocional.

Formació: programa adreçat a famílies, professionals i centres educatius per donar a conèixer l'autisme, compartir coneixement i promoure bones pràctiques en l'àmbit familiar, educatiu i laboral.

Accions de sensibilització i impacte a la comunitat

- Accessibilitat i innovació: desenvolupem programes i projectes innovadors per afavorir la inclusió comunitària i millorar la qualitat de vida de les persones amb autisme i les seves famílies.

- Connecta't a l'Autisme: campanya anual de sensibilització al voltant del 2 d'abril, amb accions institucionals, il·luminació d'edificis, un vídeo amb persones referents, activitats lúdiques i una festa solidària en col·laboració amb entitats del territori.
- CorreBlau: cursa solidària per la inclusió educativa. Hi participen més de 1.500 persones i els fons recaptats es destinen a l'assessorament i formació per millorar l'atenció a l'alumnat amb autisme.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ CONNECTA'T A L'AUTISME

Breu descripció

Connecta't a l'Autisme és la gran campanya anual d'Aprenem Autisme, entitat que fa 19 anys que treballa incansablement per garantir els drets i el benestar de les persones amb autisme i les seves famílies. Aquesta iniciativa neix amb un objectiu clar: trencar mites, reduir l'estigma i avançar cap a una societat realment inclusiva, mitjançant accions que connecten la ciutadania amb la realitat de l'autisme des del coneixement, l'empatia i la convivència.

La campanya combina accions informatives, culturals, educatives i lúdiques amb gran capacitat de mobilització i sensibilització social:

- Vídeos de sensibilització amb persones referents de la cultura, els mitjans i l'esport que comparteixen vivències amb persones autistes. Una eina poderosa per desmuntar prejudicis i generar empatia, amb gran difusió digital.
- *Workshop* amb mitjans de comunicació, amb dades i testimonis en primera persona per abordar el tractament mediàtic de l'autisme i afavorir una narrativa més justa i ajustada a la realitat.
- Acte institucional pel Dia Mundial de l'Autisme (2 d'abril) amb famílies, professionals i persones autistes, amb debat obert i lectura de manifest reivindicatiu.
- Il·luminació d'edificis emblemàtics a tot Catalunya, amb més de 30 punts adherits, que visibilitzen l'autisme i reforcen la força col·lectiva d'aquesta causa.
- Festa ciutadana per la inclusió, un esdeveniment obert i participatiu amb activitats per a totes les edats, que celebra la diversitat com un valor social.
- Accions de sensibilització a escoles, amb recursos didàctics per a l'alumnat i formació per al professorat, afavorint la inclusió educativa i la convivència.

- Formacions per a famílies i professionals, per dotar d'eines útils en l'acompanyament i adaptació dels entorns.

Aquesta campanya genera un impacte real, sostingut i transformador en la comunitat. Construeix vincles, promou la igualtat d'oportunitats i impulsa una mirada més humana i respectuosa cap a la neurodiversitat.

Aportació de valor de la iniciativa

Connecta't a l'Autisme aporta un alt valor social en visibilitzar la realitat de les persones amb autisme i les seves famílies, trencant estereotips i promovent una cultura inclusiva. La seva continuïtat, l'impacte creixent i la capacitat de generar vincles entre ciutadania, institucions, escoles i mitjans de comunicació fan d'aquesta campanya una eina transformadora. A través d'accions innovadores, com els vídeos de sensibilització amb persones referents, la il·luminació d'edificis o la festa ciutadana, fomenta una mirada empàtica i informada. La seva metodologia estructurada, la implicació de múltiples agents i el seu potencial de replicabilitat en altres territoris en reforcen el valor com a projecte d'impacte comunitari sostingut i transferible.

Necessitat a la qual respon

Les dades mostren un augment preocupant de l'autisme: d'1 cada 500 a 1 de cada 54 persones (Croen et al., 2015). A Catalunya, 1 de cada 81 infants és autista (2019), amb una incidència més elevada entre els 2 i 5 anys. Malgrat això, els plans de salut públics no contemplen específicament les seves necessitats, fet que contribueix a la seva invisibilització.

Les persones amb autisme pateixen discriminacions estructurals: més del 50% dels estudiants amb autisme i discapacitat intel·lectual són víctimes d'assetjament escolar, i aquest percentatge arriba al 80% en els casos sense discapacitat associada. A més, presenten un risc alt d'ansietat, depressió i ideació suïcida. Les comorbilitats mèdiques són freqüents i les dones sovint reben diagnòstics tardans o erronis, fet que agreuja la seva exclusió.

Les famílies també pateixen conseqüències greus, amb sobrecàrrega, estrès i dificultats per conciliar la vida personal i laboral, especialment les mares (Informe "Democratitzant les Cures", 2021).

Davant d'aquest escenari, la campanya Connecta't a l'Autisme promou un canvi de mirada des dels drets humans. Utilitza la cultura i la participació comunitària per trencar estereotips i generar empatia, tot defensant la igualtat d'oportunitats. Inspirada en la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans, busca garantir el dret a la inclusió, la comprensió i la visibilitat de les persones amb autisme a través d'una societat més justa i accessible.

Principals objectius assolits

- Afavorir el contacte i la visibilització de les persones amb autisme en la societat, trencant mites i estereotips, per aconseguir la plena inclusió i ciutadania d'aquest col·lectiu.
- Conscienciar la societat sobre les necessitats i la realitat quotidiana de les persones amb autisme i les seves famílies, basant-nos en les seves experiències i vivències personals.
- Reivindicar els drets de les persones amb autisme, com a ciutadans i ciutadanes plenes, donant a conèixer la seva realitat social i lluitant per l'equitat i la inclusió.
- Generar espais de reflexió i debat que permetin trobar solucions concretes per garantir un accés real i efectiu als drets de les persones amb autisme, en condicions d'igualtat i reconeixement a tota la ciutat.
- Impulsar la participació activa de la xarxa social i comunitària de la ciutat en la defensa dels drets de les persones amb autisme a través de la campanya "Cada dia Aprenem".

Principals resultats obtinguts

La 13a edició de Connecta't a l'Autisme ha tingut un impacte significatiu, assolint una gran mobilització social i mediàtica. L'acte institucional va reunir 200 persones, i es van organitzar 16 activitats culturals, lúdiques i esportives amb 300 participants. A més, 29 edificis emblemàtics es van il·luminar de blau com a mostra de suport.

La campanya digital #ConnectatAlAutisme #AprenemCadaDia (2023) va generar més de 107.000 impressions en xarxes socials, destacant Instagram amb un 99% d'increment de nous seguidors i una taxa d'interacció del 31,5%. Aquestes dades dupliquen les habituals de l'entitat, evidenciant una àmplia difusió del missatge de sensibilització.

L'impacte mediàtic també ha estat remarcable, amb aparicions en mitjans com TV3, Betevé, RTVE, 3Cat, Diari de la Discapacitat, COPE i 20 minutos. Es van cedir espais gratuïts de difusió per part de TMB, FGC i El Periódico, entre d'altres. A més, institucions com l'Ajuntament de Barcelona, la Universitat de Barcelona i entitats referents com Dincat i la Federació Catalana de l'Autisme van donar suport a la campanya.

Els resultats qualitatius mostren una major visibilització del col·lectiu autista, trencant estigmes i promovent la inclusió a través d'una acció comunitària, transversal i transformadora. La campanya ha contribuït a generar empatia, aliances i una societat més conscient i compromesa.

Abast de l'experiència

L'experiència ha tingut un ampli abast territorial, institucional i comunitari. Amb activitats desenvolupades tant a la ciutat de Barcelona com en altres municipis catalans, la campanya ha involucrat més de 20 entitats socials, culturals i educatives, així com institucions públiques com ajuntaments i universitats. Ha impactat directament infants, joves i adults amb autisme i les seves famílies, però també la ciutadania en general, amb més de 500 persones participants presencialment i milers d'interaccions digitals. El suport de mitjans de comunicació i la il·luminació de 29 edificis han reforçat la visibilitat. La implicació d'agents diversos —entitats, administracions, mitjans i persones mediàtiques— ha permès ampliar l'impacte i generar consciència social, trencant estereotips i promovent la inclusió real del col·lectiu autista.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 6

Membres equips directius: 6

Sòcies: 810

Ateses: 8544

Voluntàries: 60

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors clau d'èxit de la iniciativa Connecta't a l'Autisme es fonamenten en una combinació d'enfocament participatiu, comunicació transformadora i aliances estratègiques.

En primer lloc, la coproducció amb persones autistes i les seves famílies ha estat essencial per garantir que la iniciativa respongui a necessitats reals i promogui una representació digna i no estigmatitzadora. La seva implicació ha permès crear missatges autèntics i connectar millor amb la ciutadania.

En segon lloc, la diversitat de formats —des d'actes institucionals fins a activitats lúdiques, esportives, culturals i una campanya digital molt activa— ha contribuït a arribar a públics molt diversos. Això ha afavorit una gran participació ciutadana i una visibilització àmplia.

També ha estat clau l'estratègia de comunicació digital, que ha combinat continguts atractius i accessibles amb un ús intel·ligent de les xarxes socials. Això ha generat un creixement exponencial en impressions i interaccions, especialment a Instagram.

Finalment, l'al·liança amb mitjans de comunicació, institucions públiques, entitats socials i espais de referència com museus, universitats i transports públics ha amplificat l'impacte i ha consolidat una xarxa de suport que garanteix continuïtat i sostenibilitat.

Aquest conjunt d'elements ha permès convertir la iniciativa en un projecte transformador i de referència.

Dificultats i reptes superats

Un dels principals reptes ha estat visibilitzar una realitat encara molt desconeguda i plena d'estigmes. L'autisme sovint es representa de manera simplificada o errònia, la qual cosa dificulta la comprensió i l'empatia social. Per superar-ho, s'ha treballat intensament amb continguts que reflecteixin la diversitat i complexitat de la condició autista, incloent-hi diferents edats, perfils i nivells de suport, amb una mirada respectuosa i centrada en els drets.

Un altre repte ha estat aconseguir una participació activa del col·lectiu autista, tenint en compte les seves diverses formes de comunicació i ritmes. Això s'ha afrontat mitjançant processos de cocreació, adaptació dels materials i espais inclusius, així com la col·laboració directa amb entitats del sector i famílies.

També ha estat un desafiament mantenir la sostenibilitat i l'impacte de la campanya en un context de recursos limitats. La clau ha estat establir aliances amb institucions, mitjans de comunicació i agents culturals que han cedit espais, difusió i suports de forma gratuïta, multiplicant l'abast sense augmentar els costos.

Finalment, cal destacar l'esforç per encaixar la iniciativa dins una mirada de drets humans i cultura inclusiva, trencant amb visions assistencialistes i apostant per una transformació social sostinguda.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

La iniciativa Connecta't a l'Autisme destaca pel seu enfocament innovador i transformador en diversos àmbits. En primer lloc, combina la cultura, la comunicació i els drets humans per visibilitzar l'autisme des d'una perspectiva de justícia social i no des d'una mirada assistencialista. Aquesta transversalitat fa que el projecte s'integri de manera coherent en polítiques públiques com el Pla de Drets Culturals i la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

En segon lloc, aposta per la cocreació de continguts amb persones autistes i les seves famílies, assegurant una representació fidel i respectuosa de la diversitat del col·lectiu. Aquesta participació directa garanteix un discurs allunyat d'estereotips i reforça el dret a l'autorepresentació.

El projecte també utilitza estratègies de comunicació innovadores, com una campanya multicanal (#ConnectatAlAutisme i #AprenemCadaDia), continguts audiovisuals protagonitzats per persones mediàtiques i la il·luminació simbòlica d'edificis, per generar gran impacte emocional i visibilitat social.

A més, incorpora indicadors d'impacte reals (interaccions, impressions, participació, assistència) que permeten avaluar resultats quantitatius i qualitatius, facilitant l'escalabilitat i transferència de la iniciativa a altres entorns.

Finalment, destaca pel seu caràcter replicable i adaptable, tant per entitats socials com per administracions, centres educatius o equipaments culturals, demostrant que és possible fomentar la inclusió a través de la cultura i la comunicació transformadora.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Connecta't a l'Autisme aporta una mirada innovadora tant en el format com en el fons. Combina accions culturals, lúdiques, institucionals i digitals per generar un impacte transversal, més enllà del sector social. Destaca per l'ús de la cultura com a eina de transformació social i per integrar persones autistes en totes les fases del projecte: des del disseny fins a la difusió. Aquesta coproducció garanteix una representació autèntica i trenca amb la visió assistencialista.

Una altra innovació clau és la campanya digital multicanal amb hashtags propis (#ConnectatAlAutisme, #AprenemCadaDia) i continguts audiovisuals dissenyats per maximitzar l'abast i la interacció, amb resultats significatius especialment a Instagram. La il·luminació de 26 edificis, així com la implicació de persones referents del món cultural i institucional, ha contribuït a reforçar la visibilitat i el caràcter simbòlic de la iniciativa.

L'enfocament comunicatiu destaca per posar el focus en els drets i en la diversitat, no en la discapacitat. Això permet generar empatia i canviar la narrativa social de l'autisme des d'una perspectiva inclusiva i positiva. La iniciativa també ha sabut incorporar els valors del feminisme i la justícia social, visibilitzant el paper de les dones cuidadores i les dificultats específiques de les nenes i dones autistes.